

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

22. juuni 2016*

Apellatsioonkaebus — Keskkond — Direktiiv 2003/87/EÜ — Artikkel 10a — Kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem — Üleminekueeskirjad saastekvootide tasuta ühtlustatud eraldamiseks alates aastast 2013 — Otsus 2011/278/EL — Saksamaa Liitvabariigi esitatud riiklikud rakendusmeetmed — Teatavate käitiste saastekvoote tasuta saavate käitiste loetellu kandmisest keeldumine — Säte juhtumite kohta, mil esinevad „ülemäärased raskused“ — Komisjoni rakendamisolulised

Kohtuasjas C-540/14 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 26. novembril 2014 esitatud apellatsioonkaebus,

DK Recycling und Roheisen GmbH, asukoht Duisburg (Saksamaa), esindajad: *Rechtsanwalt* S. Altenschmidt ja *Rechtsanwalt* P.-A. Schütter,

hageja,

teine menetlusosaline:

Euroopa Komisjon, esindajad: E. White, C. Hermes ja K. Herrmann,

kostja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president R. Silva de Lapuerta, kohtunikud A. Arabadjiev, J.-C. Bonichot (ettekandja), S. Rodin ja E. Regan,

kohtujurist: P. Mengozzi,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

olles 8. märtsi 2016. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: saksa.

otsuse

- 1 DK Recycling und Roheisen GmbH (edaspidi „DK Recycling“) palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 26. septembri 2014. aasta otsus kohtuasjas DK Recycling und Roheisen vs. komisjon (T-630/13, EU:T:2014:833, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“), millega Üldkohus rahuldab vaid osaliselt tema taotluse tühistada komisjoni 5. septembri 2013. aasta otsus 2013/448/EL, milles käsitletakse riiklikke rakendusmeetmeid kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks üleminekuperioodil kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 11 lõikega 3 (ELT 2013, L 240, lk 27), kuivõrd selle otsuse artikli 1 lõikes 1 koosmõjus I lisa punktiga A keeldutakse kandmast tunnuskoode DE000000000001320 ja DE-new-14220-0045 all nimetatud käitisi loetellu, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT 2003, L 275, lk 32; ELT eriväljaanne 15/07, lk 631) artikli 11 lõikes 1, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiviga 2009/29/EÜ (ELT 2009, L 140, lk 63) (edaspidi „direktiiv 2003/87“), ning millega lükati tagasi ka nendele käitistele Saksamaa Liitvabariigi plaani kohaselt tasuta eraldatavad esialgsed kasvuhoonegaaside saastekvootide aastased üldkogused (edaspidi „vaidlusalune otsus“).

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 2 Direktiivi 2003/87 põhjenduse 5 kohaselt on selle direktiivi eesmärk aidata kaasa sellele, et Euroopa Liit ja liikmesriigid täidaksid oma kohustusi „tulemuslikumalt, rajades tõhusa Euroopa turu kasvuhoonegaaside saastekvootidele ja pidurdades võimalikult vähe majandusarengut ja tööhõivet“.
- 3 Selle direktiivi põhjendus 7 näeb ette:
„Ühenduse sätted, mis käsitlevad saastekvootide eraldamist liikmesriikides, on olulised, et aidata kaasa siseturu terviklikkuse säilitamisele ja vältida konkurentsimoonutusi.“
- 4 Ka direktiivi 2009/29 põhjendustes 8, 15, 23, 44 ja 45 on kirjas:
„(8) Kuigi esimesel kauplemisperioodil saadud kogemused annavad tunnistust ühenduse süsteemi võimalustest ja siseriiklike saastekvootide eraldamise kavade väljatöötamine teiseks kauplemisperioodiks toob kaasa heitkoguste märkimisväärse vähendamise 2012. aastaks, on süsteemi 2007. aastal toimunud läbivaatamine kinnitanud seda, et saastekvootidega kauplemise ühtlustatum süsteem on hädavajalik, et paremini ära kasutada saastekvootidega kauplemise eeliseid, vältida siseturu moonutusi ning hõlbustada saastekvootidega kauplemise süsteemide sidumist. [...]
(15) Ühenduse majanduse täiendav jõupingutus eeldab muu hulgas, et läbivaadatud ühenduse süsteem toimib majanduslikult võimalikult tõhusalt ja põhineb ühenduses täielikult ühtlustatud saastekvootide eraldamise tingimustel. Seepärast peaks saastekvootide eraldamise peamiseks meetodiks olema enampakkumised, kuna kõnealune meetod on lihtsaim ning seda peetakse üldiselt majanduslikult kõige tõhusamaks. Samuti peaks see kaotama juhusliku kasumi võimaluse ning looma uutele osalejatele ja keskmisest kiirema majanduskasvuga riikidele olemasolevate käitistega võrdsed võimalused.“

(23) Käitistele üleminekuperioodil tasuta kvootide eraldamine peaks toimuma ühenduse ühtlustatud eeskirjade alusel (edaspidi „eelnevad võrdlusalused“), et minimeerida konkurentsimoonutusi ühenduse turul. Kõnealused eeskirjad peaksid arvesse võtma kasvuhoonegaaside ja energia seisukohast kõige tõhusamaid tehnoloogiaid, asendajaid, alternatiivseid tootmisviise, biomassi kasutamist, taastuvenergiaallikaid ning süsinikdioksiidi kogumist ja säilitamist. Sellised eeskirjad ei tohiks olla heitkoguste suurendamise ajendiks ning peaksid tagama, et üha suurem osa saastekvoote müüakse enampakkumisel. Eraldatavad saastekvoodid tuleks kindlaks määrata enne kauplemissperioodi, et tagada turu nõuetekohane toimimine. [...]

[...]

(44) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivile 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused [EÜT 1999, L 184, lk 23; ELT eriväljaanne 01/03, lk 124].

(45) Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus võtta vastu meetmeid, mis käsitlevad [...] saastekvootide eraldamist ühenduses üleminekuperioodil [...]. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta direktiivi 2003/87/EÜ vähem olulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda uute vähem oluliste sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse [1999/468] artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.“

5 Direktiivi 2003/87 artikli 10 lõikes 1, mis puudutab „saastekvootide müüki enampakkumisel“, on sätestatud:

„Alates 2013. aastast müüvad liikmesriigid enampakkumisel kõik saastekvoodid, mida kooskõlas artiklitega 10a ja 10c ei eraldata tasuta. [...]“

6 Direktiivi 2003/87 artiklis 10a „Ühenduse üleminekueeskirjad saastekvootide tasuta eraldamiseks ühtlustatud viisil“ on sätestatud:

„1. Komisjon võtab 31. detsembriks 2010 vastu kogu ühenduses kohaldatavad ja täielikult ühtlustatud rakendusmeetmed lõigetes 4, 5, 7 ja 12 osutatud saastekvootide eraldamiseks, sealhulgas kõik vajalikud sätted lõike 19 ühtlustatud kohaldamiseks.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 23 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Kuivõrd see on võimalik, määratakse esimeses lõigus osutatud meetmetega kindlaks kogu ühendust hõlmavad eelnevad võrdlusalused, et tagada saastekvootide eraldamine sellisel viisil, et [...] ergutatakse kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist ja energia seisukohast kõige tõhusamate tehnoloogiate kasutamist [...].

Iga sektori ja allsektori puhul arvutatakse võrdlusalus põhimõtteliselt pigem toote kui sisestatud energia alusel, et maksimeerida kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist ja energiasäästu asjaomase sektori või allsektori igas tootmisprotsessis.

[...]

2. Konkreetsete sektorite või allsektorite eelnevate võrdlusaluste määramise põhimõtete kindlaksmääramisel on lähtepunktiks ühenduse sektori või allsektori 10% kõige tõhusama käitise keskmised näitajad ajavahemikul 2007–2008. Komisjon konsulteerib asjaomaste sidusrühmadega, kaasa arvatud asjaomaste sektorite ja allsektorite esindajatega.

[...]“

7 Direktiivi 2003/87 artiklis 11 „Riiklikud rakendusmeetmed“ on sätestatud:

„1. Iga liikmesriik avaldab ja esitab komisjonile 30. septembriks 2011 tema territooriumil asuvate käesoleva direktiiviga hõlmatud käitiste loetelu ja tema territooriumil asuvatele käitistele eraldatavad tasuta saastekvoodid, mis on arvatud artikli 10a lõikes 1 ja artiklis 10c osutatud eeskirjade kohaselt.

2. Iga aasta 28. veebruariks annavad pädevad asutused välja asjaomaseks aastaks eraldatavad saastekvoodid, mis on arvatud artiklite 10, 10a ja 10c kohaselt.

3. Liikmesriigid ei või lõike 2 alusel väljastada tasuta saastekvoote käitistele, mille lisamisest lõikes 1 osutatud loetelusse on komisjon keeldunud.“

8 27. aprill 2011. aasta otsuses 2011/278/EL, millega määratakse kindlaks kogu liitu hõlmavad üleminekueskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste tasuta saastekvootide ühtlustatud eraldamiseks (ELT 2011, L 130, lk 1) määras komisjon kindlaks ühtlustatud baasi, mille alusel peavad liikmesriigid igal aastal arvutama tasuta eraldatud saastekvootide arvu iga nende territooriumil asuva käitise kohta.

9 Otsuse 2011/278 põhjendustes 4 ja 12 on märgitud:

„(4) Komisjon on võimaluste piires töötanud välja võrdlusalused toodetele, samuti käitistevaheliselt kaubeldavatele vahetoodetele, mis on toodetud direktiivi 2003/87/EÜ I lisa tegevusaladel. Põhimõtteliselt tuleks iga toote jaoks määratleda üks võrdlusalus. [...]

[...]

(12) Kui käitis tekitas kasvuhoonegaaside heidet, millele on õigus saada tasuta saastekvoote, kuid tootepõhise võrdlusaluse arvutamine ei olnud võimalik, tuleks kõnealused saastekvoodid eraldada üldiste varuvariantide alusel. Selleks et kasvuhoonegaaside heidet võimalikult palju vähendada ning energiat võimalikult palju säästa vähemalt asjaomase tootmisprotsessi osades, on välja töötatud kolm hierarhiliselt järjestatud varuvarianti. Soojuspõhist võrdlusalust kohaldatakse sellistele kütust tarbivatele protsessidele, milles kasutatakse mõõdetavat soojuskandjat. Kütusepõhist võrdlusalust kohaldatakse juhul, kui tarbitakse mõõdetamatut soojust. Soojus- ja kütusepõhiste võrdlusaluste väärtuste arvutamisel on lähtutud läbipaistvuse ja lihtsuse põhimõttest ning energiatõhusate tehnikate kaalumisel on etalonkasutegurina kasutatud laialdaselt kättesaadava kütuse kasutegurit, mida võib pidada paremuselt teiseks kasvuhoonegaaside heite seisukohast. Protsessiheitele tuleks saastekvoodid eraldada varasema heite alusel. Selleks et saastekvootide tasuta eraldamine protsessiheitele oleks piisav stiimul kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks ning et vältida seda, et protsessiheidet, millele on eraldatud saastekvoote varasemate heitkoguste põhjal või mis jääb tootepõhise võrdlusaluse süsteemi piiresse, ei käsitletaks erinevalt, tuleks tasuta saastekvootide arvu kindlaksmääramiseks korrutada iga käitise varasem tootmistase koefitsiendiga, mille väärtus on 0,9700.“

Saksa õigus

10 Saksamaal rakendati direktiiv 2003/87 ja otsus 2011/278 21. juuli 2011. seadusega Treibhausgas-Emissionshandelsgesetz (seadus kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise kohta, edaspidi „TEHG“).

11 TEHG artikli 9 lõikes 5 on sätestatud:

„Kui § 10 alusel saastekvootide eraldamisega kaasnevad käitise käitajale ja sellisele seotud ettevõtjale, kes peab kaubandus- ja äriõigusest tulenevatel põhjustel vastutama selle käitaja võetud majandusriskide eest, ülemäärased raskused, eraldab pädev ametiasutus käitaja taotlusel täiendavad saastekvoodid vajalikus koguses õiglaseks hüvitiseks tingimusel, et Euroopa Komisjon ei keeldu sellisest eraldamisest direktiivi 2003/87/EÜ artikli 11 lõike 3 alusel.“

Vaidluse taust

- 12 Vaidlusaluse otsuse tegemise ajal käitis DK Recycling Saksamaa territooriumil terasetööstuse rauda ja tsinki sisaldavate jääkide taaskasutusrajatist ning elektriijaama, kusjuures mõlemale kohaldati direktiiviga 2003/87 kehtestatud kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi.
- 13 TEHG § 9 lõike 5 alusel kandsid Saksamaa asutused selle äriühingu käitised direktiivi 2003/87 artikli 11 lõikes 1 nimetatud loetellu.
- 14 Vaidlusaluse otsusega keeldus komisjon sellesse loetellu kandmisest ning järelikult ka tasuta saastekvootide eraldamisest.
- 15 Keeldumist põhjendati sisuliselt järgmiste argumentidega.
- 16 Esiteks ei ole otsuses 2011/278 ette nähtud kvootide sellist jagamist, nagu Saksamaa Liitvabariik seda TEHG § 9 lõike 5 alusel teha kavatses.
- 17 Teiseks ei ole Saksamaa Liitvabariik põhjendanud, et kvootide eraldamine otsuses 2011/278 sätestatud reeglite põhjal on selgelt ebapiisav, arvestades selle otsusega taotletavat täieliku ühtlustamise eesmärki.
- 18 Kui mõnele käitisele eraldatakse rohkem tasuta saastekvoote, võiks see kolmandaks moonutada või moonutaks konkurentsi ning avaldaks piiriülest mõju, võttes arvesse, et kauplemine kõigis direktiiviga 2003/87 hõlmatud sektorites hõlmab kogu liitu.

Üldkohtule esitatud hagi ja vaidlustatud kohtuotsus

- 19 Üldkohtu kantseleisse 28. novembril 2013 saabunud hagiavalduses palus DK Recycling vaidlusaluse otsuse tühistada.
- 20 Hagi põhjenduseks esitas DK Recycling neli väidet, millest esimene puudutas otsuse 2011/278 rikkumist, teine põhiõiguste ja proportsionaalsuse põhimõtte rikkumist, kolmas põhjendamiskohustuse rikkumist ja neljas asjaolu, et rikutud on hageja õigust olla ära kuulatud. Pärast seda kui Üldkohus oli vaidlustatud kohtuotsusega lükanud tagasi komisjoni esitatud vastuvõetamatuse vastuväite, lükkas ta tagasi hageja esimese, teise ja neljanda väite, kuid nõustus kolmanda väitega.
- 21 Üldkohus jõudis järeldusele, et vaidlusalune otsus tuleb tühistada, kuid seda ainult osas, milles keelduti Saksamaa Liitvabariigi kavandatavast saastekvootide tasuta eraldamisest käitise allüksusele tsiingi tootmisel kõrgahjudes ja sellega seotud protsesside käigus tekkivate heidete jaoks.
- 22 DK Recyclingi ülejäänud nõuded, mis puudutasid keeldumist võtta tasuta saastekvootide eraldamisest arvesse juhtumit, mil esinevad „ülemäärased raskused“, jättis Üldkohus seevastu rahuldamata.

- 23 Selleks leidis Üldkohus nimelt otsuse 2011/278 proportsionaalsust kontrollides, et kuivõrd otsuses keeldutakse juhtumil, mil esinevad „ülemäärased raskused“, tasuta saastekvootide eraldamisest, ei rikota sellega siiski DK Recyclingi põhiõigusi ega proportsionaalsuse põhimõtet.

Poolte nõuded Euroopa Kohtus

- 24 Apellant palub Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus osas, milles sellega jäetakse hagi ülejäänud osas rahuldamata;
  - teha asjas sisuline otsus ja tühistada vaidlusalune otsus tervikuna;
  - teise võimalusena tühistada vaidlustatud kohtuotsus ning saata kohtuasi tagasi Üldkohtusse;
  - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 25 Komisjon palub Euroopa Kohtul:
- jätta apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata;
  - mõista kohtukulud välja DK Recyclingilt.

Taotlus menetluse suulise osa avamiseks

- 26 Euroopa Kohtu kantseleisse 23. märtsil 2016 saabunud kirjaga palus DK Recycling uuendada menetluse suuline osa vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artiklile 83. Taotluse põhjenduseks tõi ta vajaduse esitada oma seisukoht kohtujuristi ettepaneku kohta, eelkõige viimase sedastuse kohta, et apellatsioonkaebuse väited on tulemusetud.
- 27 Tuleb meenutada, et Euroopa Liidu Kohtu põhikirjas ega kodukorras ei ole pooltele ette nähtud võimalust esitada kohtujuristi ettepanekule vastuseks seisukoht (vt selle kohta kohtuotsus 4.9.2014, Vnuk, C-162/13, EU:C:2014:2146, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 28 Sellegipoolest võib Euroopa Kohus tulenevalt oma kodukorra artiklist 83 igal ajal, olles kohtujuristi ära kuulanud, avada või uuendada määrusega menetluse suulise osa, eelkõige kui ta leiab, et tal ei ole piisavalt teavet või kui pool on pärast suulise osa lõpetamist esitanud uue asjaolu, millel on otsustav tähtsus Euroopa Kohtu lahendile.
- 29 Käesoleval juhul see nii ei ole. Olles kohtujuristi ära kuulanud, on Euroopa Kohus nimelt seisukohal, et tal on asja lahendamiseks kogu vajalik teave ning et kohtuasja ei ole vaja läbi vaadata lähtuvalt uuest asjaolust, millel on otsustav tähtsus tema lahendile, ega argumentid, mille üle ei ole Euroopa Kohtus vaieldud.
- 30 Eeltoodud kaalutlusi arvestades leiab Euroopa Kohus, et menetluse suulise osa uuendamiseks ei ole alust.

Apellatsioonkaebus

Sissejuhatavad märkused

- 31 Ilma et komisjon paluks sõnaselgelt asendada vaidlustatud kohtuotsuse põhjendusi, väidab ta siiski, et isegi kui kõiki apellatsioonkaebuse väiteid on võimalik eraldi tagasi lükata, tuleb apellatsioonkaebus jätta rahuldamata tema sõnul „põhimõttelist laadi“ kaalutlusel.
- 32 Komisjon väidab sellega seoses, et Üldkohus on rikkunud õigusnormi, kui ta asus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 50 seisukohale, et direktiiv 2003/87 annab komisjonile õiguse näha otsuses 2011/278 ette saastekvootide tasuta eraldamine juhul, mil selles otsuses kehtestatud ühtlustatud reeglite kohaldamine põhjustaks käitajatele „ülemääraseid raskusi“.
- 33 Kuna komisjon ei ole aga taotlenud vaidlustatud kohtuotsuse tühistamist – mida ta pealegi ei saa taotleda –, tuleb tema argumentatsiooni mõista nii, et ta soovib, et Euroopa Kohus asendaks kohtuotsuse põhjendused.
- 34 Kui peaks nimelt ilmnema, et direktiiv 2003/87 ei anna komisjonile õigust eraldada täiendavaid tasuta saastekvoote „ülemääraste raskuste“ esinemisel, nagu väidab komisjon, siis oleksid kõik väited, mida DK Recycling oleks käesoleva apellatsioonkaebuse raames võinud esitada, tulemusetud.
- 35 Seetõttu tuleb komisjoni argumentatsiooni analüüsida enne apellatsioonkaebuse väidete analüüsi.

Kohtuotsuse põhjenduste asendamise nõue

Poolte argumentid

- 36 Komisjon väidab, et direktiivi 2003/87 artikli 10a lõike 1 esimene ja teine lõik ei anna talle mingit õigust kehtestada otsuses 2011/278 sätet, mis võimaldaks eraldada tasuta saastekvoote ettevõtjatele, kel esinevad „ülemäärased raskused“. Komisjon ei nõustu siinkohal Üldkohtu tõlgendusega vaidlustatud kohtuotsuse punktis 50, mille kohaselt põhiõiguste ja proportsionaalsuse põhimõtte rikkumist komisjoni otsuses ei saa algusest peale välistada, kuna komisjon oleks talle direktiiviga 2003/87 antud kaalutusõigust kasutades saanud ette näha tasuta saastekvootide eraldamise „ülemääraste raskuste“ korral.
- 37 Komisjon leiab hoopis, et direktiivi 2003/87 artikli 10a lõige 1 ei luba tal kalduda kõrvale põhimõttest, mille kohaselt tasuta saastekvootide eraldamise valdkonnas tuleb liidu tasandil kehtestada täielikult ühtlustatud rakendusmeetmed, kuna seadusandja eesmärk on selle direktiivi teiste sätete ning ka direktiivi 2009/29 põhjenduse 23 kohaselt minimeerida konkurentsimoonutusi liidu turul ning vältida heitkoguste suurendamise soodustamist. Eeskirjad, mis võimaldavad eraldada täiendavaid tasuta saastekvoote käitisele, mis sarnaneb oma toodete poolest kõigis punktides teise käitisega, erinedes viimasest üksnes selle poolest, et kvootidega kauplemise süsteemi kohaldamine põhjustab talle puuduva finantssuutlikkuse tõttu „ülemääraseid raskusi“, on seevastu nende eesmärkidega vastuolus ning neid ei saa seega lugeda ühenduse tasandil täielikult ühtlustatud meetmeteks.
- 38 Lisaks kuulub ühenduse tasandil täielikult ühtlustatud eeskirjade nõue direktiivi 2003/87 olulisemate sätete hulka, mida komisjon ei või direktiivi artikli 10a lõike 1 teise lõigu kohaselt muuta.
- 39 Pealegi väidab komisjon, et direktiivi 2003/87 artikli 10a lõike 1 kolmandas lõigus kasutatud väljend „kuivõrd see on võimalik“ annab talle üksnes õiguse reguleerida iga sektorit või allsektorit, mitte aga asjaomast ettevõtjat.

- 40 DK Recycling vaidleb oma repliigis komisjoni argumentatsioonile vastu ning märgib, et kui Euroopa Kohus peaks selle argumentatsiooniga nõustuma, siis esitab ta väite, et direktiiv 2003/87 on vastuolus Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga.
- 41 Komisjon märgib oma vasturepliigis, et õigusvastasuse vastuväide ei ole vastuvõetav või teise võimalusena, ei ole põhjendatud, kuna direktiiv 2003/87 on põhiõiguste ja proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas.

Euroopa Kohtu hinnang

– Kohtuotsuse põhjenduste asendamise nõude vastuvõetavus

- 42 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast nähtub, et põhjenduste asendamise nõude vastuvõetavuse eelduseks on põhjendatud huvi, st selle nõude rahuldamisest võib selle esitajale tekkida mingi kasu. See võib olla nii juhul, kui põhjenduste asendamise nõue esitatakse kaitseks hageja esitatud väite vastu (vt selle kohta kohtuotsused, 6.10.2009, GlaxoSmithKline Services jt vs. komisjon jt, C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P ja C-519/06 P, EU:C:2009:610, punkt 23; 21.12.2011, Iride vs. komisjon, C-329/09 P, EU:C:2011:859, punktid 48-51, ning 11.7.2013, Ziegler vs. komisjon, C-439/11 P, EU:C:2013:513, punkt 42).
- 43 Käesoleval juhul on kohtuotsuse põhjenduste asendamise nõude eesmärk, et Euroopa Kohus tuvastaks, et Üldkohus on rikkunud õigusnormi, kui ta leidis, et direktiivi 2003/87 artikli 10a lõige 1 annab komisjonile õiguse kehtestada otsuses 2011/278 sätte juhtumite kohta, mille puhul esinevad „ülemäärased raskused“. Kui Euroopa Kohus peaks selle nõude rahuldama, siis oleksid tulemused DK Recyclingi väited, et komisjon ei ole seda sätet kehtestanud ja et Üldkohus ei ole komisjoni otsust seetõttu tühistanud.
- 44 Järelikult on kohtuotsuse põhjenduste asendamise nõue, mis võib avaldada mõju mitmele apellatsioonimenetluses esitatud argumendile, vastuvõetav.

– Kohtuotsuse põhjenduste asendamise nõude põhjendus

- 45 Tuleb analüüsida, kas Üldkohus sai õigusnormi rikkumata otsustada, et komisjon oli pädev kehtestama otsuses 2011/278 sätte, mis võimaldaks eraldada täiendavaid tasuta saastekvoote teatud ettevõtjatele, kelle puhul tooks kvootide eraldamine selles otsuses ette nähtud sektoripõhiste eeskirjade alusel kaasa „ülemäärased raskused“.
- 46 Siinkohal on oluline meenutada, et direktiivi 2009/29 põhjenduses 45 mainitakse vajadust „anda [komisjonile] volitus võtta vastu meetmeid, mis käsitlevad [...] saastekvootide eraldamist ühenduses üleminekuperioodil“. Direktiivi 2003/87 artikli 10a lõike 1 teises lõigus täpsustatakse, et nende rakendusmeetmete „eesmärk on muuta [...] direktiivi vähem olulisi sätteid“.
- 47 Tuleb märkida, et Euroopa Kohus on juba sedastanud, et selliste sätete kehtestamist, mille vastuvõtmiseks on vaja teha liidu seadusandja vastutusalasse kuuluvaid poliitilisi valikuid, ei saa delegeerida ning et järelikult ei või komisjoni rakendusmeetmed alusakti olulisi sätteid muuta ega seda uute oluliste sätetega täiendada (kohtuotsus, 5.9.2012, parlament vs. nõukogu, C-355/10, EU:C:2012:516, punktid 65 ja 66).
- 48 Valdkonnas olulisteks kvalifitseeritavate sätete kindlakstegemine peab põhinema objektiivsetel teguritel, mida saab kohtulikult kontrollida ning see nõuab asjaomase valdkonna omaduste ja eripäraga arvestamist (vt selle kohta kohtuotsus, 10.9.2015, parlament vs. nõukogu, C-363/14, EU:C:2015:579, punkt 47).

- 49 Mis puudutab direktiivi 2003/87 sätteid, mida tuleb lugeda oluliseks käesoleva kohtuotsuse punktides 46–48 viidatud sätete ja kohtupraktika tähenduses, siis tuleb rõhutada, et nimetatud direktiivi peamine eesmärk on küll märkimisväärselt vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid, kuid see tuleb saavutada mitme „alameesmärgi“ täitmise kaudu. Nagu tuleneb direktiivi põhjendustest 5 ja 7 on need alameesmärgid muu hulgas majandusarengu ja tööhõive ning siseturu terviklikkuse ja konkurentsitingimuste säilitamine (kohtuotsused, 29.3.2012, komisjon vs. Poola, C-504/09 P, EU:C:2012:178, punkt 77, ja komisjon vs. Eesti, C-505/09 P, EU:C:2012:179, punkt 79, samuti 17.10.2013, Iberdrola jt, C-566/11, C-567/11, C-580/11, C-591/11, C-620/11 ja C-640/11, EU:C:2013:660, punkt 43).
- 50 Konkurentsitingimuste säilitamise kui alameesmärgi korduv nimetamine mitte ainult direktiivi 2003/87 põhjendustes 5 ja 7 vaid ka direktiivi 2009/29 põhjendustes 8 ja 15 näitab selle alameesmärgi olulisust kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemis.
- 51 Mis puudutab täpsemalt üleminekueeskirju tasuta kvootide eraldamiseks, siis tuleb märkida, et direktiivi 2009/29 põhjendus 23 sätestab ka nõude minimeerida konkurentsimoonusi ühenduse turul. Täpsemalt peab selleks üleminekuajal tasuta kvootide eraldamine toimuma ühenduse ühtlustatud eeskirjade alusel.
- 52 Seadusandja on niisiis ühest küljest rõhutanud direktiivi 2003/87 artikli 10a lõikes 1 täieliku ühtlustamise nõuet, sätestades, et „komisjon võtab [...] vastu kogu ühenduses kohaldatavad ja täielikult ühtlustatud rakendusmeetmed [...] saastekvootide eraldamiseks“, ning teisest küljest määranud komisjoni jaoks kindlaks, milliste kriteeriumide alusel see ühtlustamine peab toimuma, nimelt sisuliselt sektorite ja allsektorite võrdlusaluste põhjal.
- 53 Nähes ette sellise sektoripõhiselt täielikult ühtlustatud tasuta saastekvootide eraldamise meetodi, on seadusandja täpsustanud olulist nõuet minimeerida konkurentsimoonusi siseturul.
- 54 Seega ei ole komisjonil võimalik ette näha täielikult ühtlustatud ja sektoripõhiseid tasuta saastekvootide eraldamise eeskirju, ilma et ta rikuks seda nõuet ja muudaks seetõttu direktiivi 2003/87 olulisi sätteid.
- 55 Kahtlust ei ole aga selles, et ühtlustatud ja sektoripõhise tasuta saastekvootide eraldamise põhimõtte rikkumisega oleks olnud tegemist siis, kui komisjon oleks otsuses 2011/278 kehtestanud sätte, mille kohaselt oleks teatud ettevõtjatele, kellele selles otsuses ette nähtud sektoripõhiste kriteeriumide kohaldamine põhjustaks „ülemääraseid raskusi“, olnud võimalik eraldada tasuta saastekvoot, kuna see oleks paratamatult tähendanud üksikjuhtumist lähtuvat lähenemist, mille puhul tulnuks arvesse võtta iga sellise käitaja erilisi ja individuaalseid asjaolusid, keda need „ülemäärased raskused“ puudutaksid. Selline sätte oleks seega muutnud direktiivi 2003/87 olulisi sätteid ning oleks seetõttu seadnud küsimärgi alla direktiiviga kehtestatud süsteemi.
- 56 Neil asjaoludel on Üldkohus rikkunud õigusnormi, sedastades vaidlustatud kohtuotsuse punktis 50, et direktiivi 2003/87 artikli 10a lõike 1 alusel oleks komisjon olnud pädev kehtestama sellise sätte.
- 57 Seda järeldust ei saa seada kahtluse alla ka väljendite „kuivõrd see on võimalik“ ja „põhimõtteliselt“ kasutamisega direktiivi 2003/87 artikli 10a lõike 1 kolmandas ja neljandas lõigus. Need väljendid annavad küll komisjonile teatud kaalutusõiguse eelnevate võrdlusaluste kindlaksmääramisel neil juhtudel, kus ei ole võimalik kasutada tootepõhiselt arvatud võrdlusalust, kuid nende eesmärk ei ole anda komisjonile võimalust kalduda kõrvale saastekvootide ühtlustatud ja sektoripõhise eraldamise põhimõttest. Pealegi aitab nende väljendite kontekstipõhine analüüs vajaduse korral kinnitada tõlgendust, mille kohaselt eelnevate võrdlusaluste määramine peab toimuma „konkreetsete sektorite või allsektorite“ kaupa, kuna see vastab direktiivi 2003/87 artikli 10a lõikes 2 kasutatud sõnastusele.

- 58 Järelikult jättis Üldkohus DK Recyclingi hagi ebaõigelt rahuldamata eeldusel, et komisjonil oli õigus kehtestada säte, mis oleks näinud ette tasuta saastekvootide eraldamise „ülemääraste raskuste“ esinemisel, selle asemel et sedastada, et komisjonil puudus igasugune pädevus sellise sätte kehtestamiseks.
- 59 Seega tuleb kohtuotsuse põhjenduste asendamise nõue rahuldada.

Apellatsioonkaebuse põhjendus

- 60 Eeltoodust nähtub, et väited, milles DK Recycling heidab Üldkohtule ette, et see ei pidanud vaele sellise sätte puudumist otsuses 2011/278, mis võimaldaks „ülemääraste raskuste“ esinemisel eraldada tasuta täiendavaid saastekvooti, on seega tulemusetud ning need väited tuleb tagasi lükata.
- 61 Mis puudutab lisaks DK Recyclingi argumenti, et direktiiv 2003/87 on õigusvastane, kuna selles puudub nimetatud säte, siis isegi kui oletada, DK Recycling tugines direktiivi 2003/87 õigusvastasusele Üldkohtus, nagu ta väidab, nähtub Euroopa Kohtu kirjaliku menetluse toimikust, et ta ei esitanud seda väidet apellatsioonimenetluse raames esimest korda mitte apellatsioonkaebuses, vaid alles repliigis.
- 62 Vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 127 lõikele 1, mida kodukorra artikli 190 kohaselt kohaldatakse apellatsioonimenetlusele, on aga menetluse käigus uute väidete esitamine keelatud, välja arvatud juhul, kui need tuginevad faktilistele ja õiguslikele asjaoludele, mis on tulnud ilmsiks menetluse käigus.
- 63 See erand ei saa aga kehtida väitele, mille DK Recycling esitas oma repliigis, reageerides apellatsioonkaebuse vastusele, milles komisjon juhtis ilma uusi õiguslikke või faktilisi asjaolusid esitamata tähelepanu sellele, et direktiivi 2003/87 õiguspärasust ei ole apellatsioonkaebuses kahtluse alla seatud.
- 64 Direktiivi 2003/87 õigusvastasust puudutav väide tuleb seega tunnistada vastuvõetamatuks.
- 65 Järelikult tuleb apellatsioonkaebus jätta rahuldamata.

Kohtukulud

- 66 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõige 2 näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, siis otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse.
- 67 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 68 Kuna komisjon on nõudnud kohtukulude väljamõistmist apellandilt ja apellant on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb komisjoni kohtukulud välja mõista apellandilt, kes ühtlasi kannab ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

- 1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**
- 2. Jätta DK Recycling und Roheisen GmbH kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Euroopa Komisjoni kohtukulud.**

Allkirjad